

Beste leden en relaties,

200

200 Voetstappen – een kleine afstand op een mensenleven, maar een grote STAP voor de Heemkunde Werkgroep Reusel.

200 Voetstappen bedraagt de fysieke verhuisafstand van onze Heemkamer in het gemeentehuis van Reusel naar onze mooie nieuwe locatie in MFA de Kei.

Na al ons “hèbben èn haawe” ingepakt te hebben in meer dan 100 verhuisdozen werd onze inboedel, het archief, onze foto's, onze boeken, ons materieel erfgoed, enzovoorts met vereende krachten 200 voetstappen verder weer neergezet.

Nu nog uitpakken en weer inrichten om op zondag 10 november tijdens de open dag van MFA de Kei (van 10:00u tot 16:00u) aan iedereen die wil komen kijken onze nieuwe Heemkamer met trots te laten zien.

Toch was er in de afgelopen drukke periode ook nog tijd om enkele heemkundige nieuwtjes en wetenswaardigheden voor deze nieuwsbrief te verzamelen. Veel informatief leesplezier.

Bestuur en Werkgroep Communicatie.

Fietsroute “Littekens van bange dagen” geopend

Onder een koesterend najaarszonnetje werd op donderdag 3 oktober om 10:00u het startschot gegeven in zowel Arendonk als Reusel dat het sein was voor beider burgemeesters om aan hun sportieve uitdaging van die dag te beginnen. Gevolgd door een peloton “waterdragers” werd de steven gericht op de voormalige grensovergang waar een historisch treffen zou plaatsvinden. Een treffen dat heel wat vrediger zou zijn dan reden van hun samenkomst. Ter plaatse zou gezamenlijk het einde van 80 jaar onderdrukking en de herwonnen vrijheid op een passende wijze herdacht worden. In een laantje, getooid met de driekleuren en guirlandes van zowel België als Nederland werden de gezelschappen verwelkomd en binnen werden de gasten voorzien van koffie en wat lekkers.

Met een toespraakje van de twee voorzitters van AWEG en HWR werd een beeld geschetst van het ontstaan en de uitwerking van het idee en het uiteindelijk resultaat. Door alle partijen is geweldig veel tijd geïnvesteerd en met elkaar samengewerkt in een heel prettige sfeer waardoor het resultaat er dan ook mag zijn.

Zowel in Arendonk als in Reusel zijn markante punten – littekens – opgenomen die refereren aan de Tweede Wereldoorlog.

De burgemeesters memoreerden ook de gruwelen van de bezetting maar stonden ook heel expliciet stil bij de mooie samenwerking die is ontstaan door dit initiatief en spraken de hoop uit op een voortzetting daarvan.

Na een donderend applaus toog het gezelschap naar buiten waar een "Britse" veteraan in zijn legervoertuig door een haag van gasten en vlaggen de fietsroute opende voor de gasten en fietsliefhebbers.

De route is te volgen na het downloaden van de Erfgoedapp op erfgoedapp.be en het scannen van de QR-codes; een brochure is verkrijgbaar bij Toerisme Arendonk en Visit Reusel-De Mierden.

Kijk voor meer achtergrondinformatie bij de diverse littekens ook eens op onze website: <https://www.heemkundereusel.nl/fietsroute--littekens-van-bange-dagen-.html>

Rabo ClubSupport

Eerder maakten wij melding van de actie Rabo ClubSupport en riepen onze lezers op hun stem aan onze HWR te gunnen.

Dat de stemcampagne van de Rabobank al vele jaren beschouwd wordt als een vorm van positief maatschappelijk ondernemen blijkt wel uit de overweldigende deelname van vele Rabocliënten. Ook uit het stemgedrag van onze leden en sympathisanten blijkt de grote betrokkenheid.

Wij ontvingen van de Rabobank een bericht met dank voor onze deelname aan de actie en melding van het resultaat, dit bedroeg € 329,82.

Wij danken iedereen die een stem op HWR uitgebracht heeft van harte en ook de Rabobank die ons de mogelijkheid heeft geboden deel te nemen aan de actie.

Uit het HWR archief

Optreden Duo Hermans - Janssen in Reusel *De Kempenaer - 10 oktober 1991*

Aanstaande zaterdag treedt in Reusel in Cultureel Centrum De Kei het Duo Hermans - Janssen op. Hun optreden - dat zij overigens op 19 oktober nog een keer zullen herhalen - maakt onderdeel uit van de heemkundemaand die de Heemkunde Werkgroep Reusel (HWR) georganiseerd heeft ter gelegenheid van zijn twintigjarig bestaan.

In zijn glorie tijd, zo'n twintig jaar geleden, betrad het Duo Hermans - Janssen nagenoeg alle podia in Nederland en had er successen met vrolijke liedjes en kolderieke sketches. Tegenwoordig bestaat het Duo - in Reusel beter bekend als Lowieke van de Fréete en Wil van 't Centrum - officieel niet meer. Alleen bij bijzondere gelegenheden willen Lowieke en Wil de koppen nog wel eens bij elkaar steken om een programma te verzorgen. Dat hebben ze ook nu gedaan, en dat in het verband met het jubileum van de HWR. Twee zaterdagen achtereenvolgend zullen zij een sprankelend programma op de planken brengen met hoogtepunten uit hun oude, maar zeker niet verouderde, repertoire. Ongetwijfeld worden het weer twee avonden vol met goocheltrucs, vrolijke liedjes, malle sketches en grappige buikspreek tafereeltjes.

Het optreden begint telkens om 20.00 uur.
De toegangsprijs bedraagt voor de zaal f 7,50 en f 10,- voor het balkon.

Uit de bibliotheek van de HWR

Tradities in Brabant van generatie op generatie.

Samenstellers: Ineke Strouken, Tjeu van Ras, Kees van Kempen.

Deze verzameling van Brabantse tradities is uitgegeven door Brabants Heem ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan in 2022. De stichting heeft in dit jubileumjaar maar liefst 123 aangesloten heemkundekringen of erfgoedverenigingen.

Tradities in Brabant

van generatie op generatie

Ineke Strouken, Tjeu van Ras, Kees van Kempen

De aangesloten kringen of verenigingen zijn benaderd met de vraag om een bijdrage te leveren voor dit boek; 87 daarvan hebben daarop gereageerd met een bijdrage waaronder onze eigen HWR. Dit heeft geleid tot een caleidoscopisch geheel van lokale tradities.

In 2012 ondertekende Nederland het Unescoverdrag ter Bescherming van het Immaterieel Cultureel Erfgoed; een reden temeer voor de uitgave van dit boek.

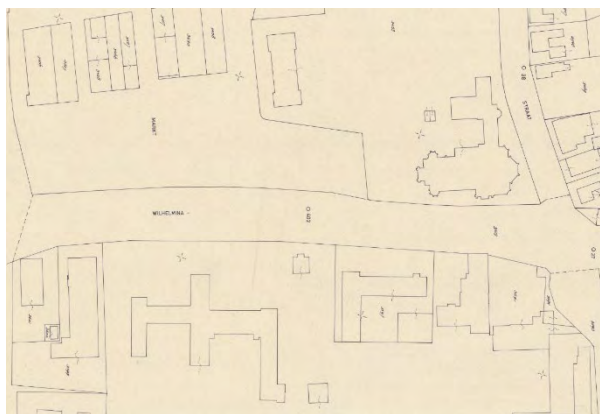
De inhoud is zo veelvormig als de Brabantse samenleving is. Er is in dit boek aandacht voor tradities die in feite verdwenen zijn, zoals de valkerij in Valkenswaard, andere zijn nog springlevend zoals het "wijvensjouwen" in Gilze en Rijen tijdens carnaval. De HWR bijdrage is geschreven door Wim van Gompel met als onderwerp onze vermaarde Reuselse kermis. Sommige tradities zijn plaatsgebonden andere komen op een veelheid van plaatsen voor; Zult

(maken) wordt hier gekoppeld aan De Rips, maar komt in heel Brabant voor evenals bedevaarten, alleen niet in de omvang van “vroeger”.

Het is een boek om door te bladeren, plaatjes te kijken, de bijbehorende teksten te lezen en (voor de oudere lezer) te glimlachen bij de herinneringen die het oproept.

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven bereikt een mijlpaal bij het scannen van kaartmateriaal

Er werd door het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE) onlangs een mijlpaal bereikt: er staan nu meer dan 3000 kadasterkaarten online op de website www.rhc-eindhoven.nl. Deze kaarten werden zorgvuldig gescand door een toegewijde vrijwilliger.

Detail van een kadasterkaart uit 1973 met daarop het centrum van Reusel.

Kadasterkaarten (vanaf 1832) en topografische kaarten (van vóór en na 1832) zijn van grote waarde voor het onderzoeken van veranderingen in bewoonde en onbewoonde gebieden door de jaren heen. Op kadasterkaarten zijn alle percelen en bebouwingen nauwkeurig ingetekend, wat ze bijzonder geschikt maakt voor het bestuderen van bewonersgeschiedenis. Ze geven bijvoorbeeld inzicht in waar een winkel, woning, boerderij of ander gebouw zich bevond of nog steeds staat in een dorp of stad.

Wil je een kadasterkaart bekijken? Zoek in de beeldbank van www.rhc-eindhoven.nl bijvoorbeeld op ‘kadasterkaart Reusel’ en ontdek alle kadasterkaarten van Reusel in één overzicht.

Riny Swaanen onthult het verborgen verleden van Hooge Mierde, Lage Mierde en Hulsel

Na jarenlang onderzoek van Riny Swaanen is de website met de hele bewoningsgeschiedenis van de dorpen Hooge Mierde, Lage Mierde en Hulsel online. Zij begon in 1998 met dit omvangrijke project. Op de website zijn maar liefst 1700 panden opgenomen. Een mooi overzicht voor onderzoekers van die regio.

Lage Mierde - Gemeentehuis en Liefdegesticht.

Al in de vorige eeuw (1998) begon Riny samen met andere liefhebbers voorzichtig met het onderzoek. Het ging daarbij niet alleen over woningen, maar ook over percelen waar later een huis werd gebouwd of een perceel waar ooit een huis stond. De enige begrenzing: de stand van zaken tot het jaar 2000. Er is nu een enorme schat aan gegevens toegankelijk gemaakt.

Het publiek kan de website bezoeken om het rijke verleden van de drie dorpen nader te bekijken en te ervaren waar hun voorouders gewoond en gewerkt hebben. Informatie vanaf 1340 tot 2000 kan vrijelijk doorzocht worden via <https://geworteld013.nl/>

Vermoedens van vergiftiging in het Vaticaan

Complottheorieën lijken iets van de laatste tijd, maar vijfhonderd jaar geleden konden ze er ook al wat van. En net als vandaag de dag worden dit soort verhalen vaak aangedreven door gebeurtenissen rondom prominente figuren. Zo was er ook een complottheorie rondom de enige Nederlandse paus, die een wel heel mysterieuze dood stief.

Rome, half september 1523. In de Sint-Pieterskerk ligt een dode paus, opgebaard voor het Romeinse volk. Hij ligt er pas drie tot vier dagen maar zijn lichaam vertoont zwarte vlekken en zijn huid heeft een onheilspellende blauwe tint. De ontbinding gaat veel sneller dan normaal. ‘Vergif!’ echoën de stemmen door de kerk. De bewakers van het pauselijk lichaam eisen een grondig onderzoek. Er worden artsen bijgehaald om een lijkschouwing uit te voeren. Ze vinden niks verdachts maar het zaadje van argwaan is geplant en groeit snel uit tot een volwaardige complottheorie. Het wantrouwen richt zich vooral op de pauselijke dokter. Zou hij de paus in plaats van medicijnen vergif hebben toegediend?

De hooftpersoon in deze vijfhonderd jaar oude complottheorie is paus Adrianus VI: de enige Nederlandse paus ooit en de laatste niet-Italiaanse paus tot de aanstelling van paus Johannes Paulus II in 1978. Een veelzijdig man, geboren aan de Oudegracht in Utrecht die opklom tot het hoogste ambt van de katholieke kerk. Maar dat niet alleen; hij was ook docent van Erasmus, schreef verschillende theologische werken, was leermeester van Karel V en later zelfs regent van Spanje. Ondanks dat hij in zijn tijd een invloedrijk man was kennen veel Nederlanders hem niet. Toch zijn er verschillende schilderijen van de paus bekend, waarvan er vier te bewonderen zijn in het Pausshuize in Utrecht. Deze schilderijen, gemaakt in de tweede helft van de 18e eeuw, verbeelden hoogtepunten uit het leven van de Adrianus VI. Henri Defoer, gepensioneerd conservator en directeur van het Utrechtse Museum Catharijneconvent, kent deze schilderijen nog uit de tijd dat ze in zijn museum hingen, in het trappenhuis. Hij noemt de paus

afwijkend, want: ‘Adrianus VI was de eerste paus die zag dat de kerk moest veranderen’. Adrianus was paus in de beginnende dagen van de reformatie: de tijd dat Maarten Luther en anderen felle kritiek leverden op de gang van zaken in de kerk.

Portret van paus Adrianus VI (1459-1523) Schilder onbekend, kopie van een schilderij van Jan van Scorel (ca. 1625) © Centraal Museum Utrecht.

Die kritiek was vooral gericht op het kerkelijk bestuur in Rome. Paus Leo X, de voorganger van Adrianus, gaf al jaren meer geld uit dan hij binnenkreeg en het bestuur in het Vaticaan stond bekend om zijn extravagante leefstijl. Toen Adrianus paus werd was de schatkist leeg. Hij begon zijn tijd in Rome dan ook met een strenge toespraak en flinke bezuinigingen. Ook ontsloeg hij een groot deel van de pauselijke hofhouding. Plotseling stonden mensen uit vooraanstaande families die makkelijke baantjes vervulden en daar veel geld voor kregen op straat. Deze hervormingen zetten natuurlijk kwaad bloed, dat denkt ook Henri Defoer: ‘De elite van Rome stond altijd boven de wet totdat Adrianus, een buitenstaander, zich ermee bemoeide. Het is begrijpelijk dat dit onrust veroorzaakte.’ Bovendien werden sommige belangrijke banen aan buitenlandse vertrouwelingen van de paus gegeven. Dit alles viel niet in goede aarde bij de

kerkelijke elite, zij vond de nieuwe paus maar een 'barbaar uit het noorden' en een indringer.

Adrianus deed zelf ook niet echt zijn best om het stereotype van de botte noorderling te ontcrachten. Hij had weinig oog voor alle pracht en praal in het bombastische Rome. Hij schijnt zelfs, bij het zien van de Sixtijnse Kapel, gezegd te hebben dat het wel een Turks badhuis leek. Ook liet hij bij aankomst in Ostia, het havenstadje bij Rome, het grote ontvangstmaal dat voor hem bereid was staan omdat hij liever een eenvoudige maaltijd in de stad at. Defoer snapt wel dat de bevolking en geestelijken van Rome hem maar raar vonden. De afwijzing van al die pracht en praal door de nieuwe paus is volgens hem 'alsof Willem Alexander in een trui de troonrede zou voorlezen'. Naar de mening van Defoer was Adrianus een uitstekende bestuurder en wetenschapper, maar niet sluw genoeg om zijn hervormingen soepel door te voeren.

Op 14 september 1523 overleed paus Adrianus VI. Slechts twaalf maanden en twee weken had hij de pauselijke zetel bekleed. Meteen na zijn dood gingen er geruchten rond over mogelijke vergiftiging. Kort daarvoor was een hoge politicus vergiftigd en ook bij de twee pauselijke voorgangers waren vermoedens van vergiftiging. Adrianus paste dus goed in dit rijtje door de verschijnselen die zijn lichaam na zijn dood vertoonde. Hoewel velen in Rome waarschijnlijk blij waren van hem af te zijn, gaan recente onderzoeken er van uit dat paus Adrianus VI een natuurlijke dood gestorven is. Het verhaal van de vergiftiging lijkt dus toch echt een vijfhonderd jaar oude complottheorie te zijn. Ook Henri Defoer gaat niet uit van een vergiftiging. Hij denkt dat Adrianus, als hij wat langer paus was geweest, veel had kunnen veranderen in het corrupte Rome van die tijd. Helaas was de rest van het kerkelijke bestuur er nog niet klaar voor en eindigde zijn leven, opzettelijk of niet, kort na zijn aanstelling.

Bron: Maand van de Geschiedenis

Fietstocht Reuselse grensgeheimen

Zo luidde de aanhef van een artikel van onze Heemkundige vrienden uit Ravels–Poppel die tijdens de vakantieperiode in onze regio met drie groepen, totaal 48 personen, een aantal Reuselse erfgoedlocaties hebben bezocht.

Eén van de doelen van de bezoekers was de Januskop, een symbool dat tegenstellingen uitbeeldt, in dit geval de scheiding van het Maas- en Scheldebekken.

De Januskop bij de Kleine Cirkel.

Maar er was meer te genieten: de Reuselse hei die toen nog volop in bloei stond, de Grote en Kleine Cirkel, de Kei van 1240 kg waar onze nieuwe MFA weer naar is genoemd, de Stenen der Zaligheden symboliserend de acht "Seligheden", dorpen eindigend op -SEL, en de Taverne d'n Ouwe Brandtoren voor een goede versnapering.

De finish was voor de gasten in het bekende etablissement "Mieke Pap" in Poppel waar men unaniem was in de loftuitingen voor het initiatief dat voor herhaling vatbaar blijkt te zijn.

Voor meer informatie over de Reuselse erfgoedlocaties: www.visitreuseldemierden.nl

Boek AWEG genomineerd voor Erfgoedprijs 2024

In onze nieuwsbrief van april 2024 maakten wij melding van een boek van de Arendonkse Werkgroep voor Erfgoed en Geschiedenis met als titel "Geschiedenis van de dynamietfabriek van Arendonk van 1872 tot de sluiting – de mythes ontijdnd".

Dit boek is nu door de dienst Erfgoed van de provincie Antwerpen genomineerd voor de Erfgoedprijs 2024 provincie Antwerpen.

Naast de verkiezing van de laureaten door een vakjury, is er ook een verkiezing van een publieksprijs. Hieraan is ook een geldbedrag verbonden dat AWEG zeer goed zou kunnen gebruiken. Als trouwe lezer zouden wij je graag vragen om je stem uit te brengen op de

Arendonkse inzending. Je kunt dit doen door te klikken op:

<https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/dre m/dienst-erfgoed/erfgoedprijs/voorstelling-projecten/stemformulier.html>

Je e-mailadres invullen en op de projectbalk klikken en verder naar beneden scrollen naar no 5, aanklikken en stemmen.

Namens onze Arendonkse burens van AWEG heel veel dank.

Gij-dag: Dialect, allicht!?

Georganiseerd door de dialectgemeenschap Brabanders en hun taal

Op 2 november 2024 komt de dialectgemeenschap Brabanders en hun Taal weer fysiek samen op de Gij-dag! Dit jaar heeft de Gij-dag de ondertitel 'Dialect, allicht!?!'. Iedereen weet dat het gebruik van dialect op straat, in de culturele sector en in de zorg niet vanzelfsprekend is... of juist wel?

Op het programma staan onder andere taalwetenschapper Kristel Doreleijers, regisseur André van Duren, taalkundige Yoï van Spijk en theatermaker Jacques van Gerven. Dagvoorzitter is Patrick Timmermans (directeur-bestuurder Erfgoed Brabant).

In een goed gevuld middagprogramma, dat loopt van 13:15u tot 18:15u, wordt de aanwezigen een interessant programma gepresenteerd en kunnen ook vragen worden gesteld over de herkomst van een dialectwoord. Deelname is gratis.

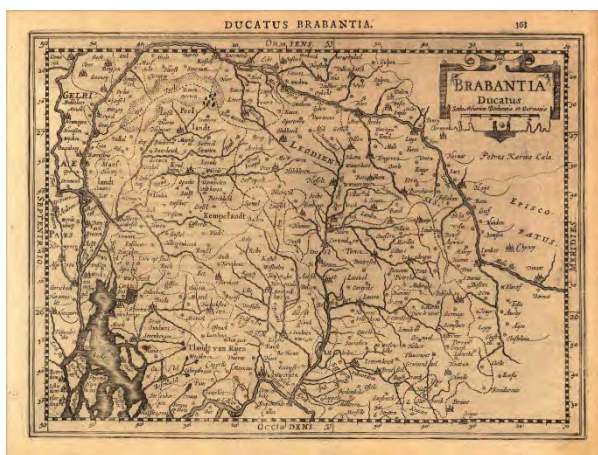
De bijeenkomst wordt gehouden in Cultureel Centrum Jan van Besouw in Goirle.

Voor alle aanvullende informatie en het complete programma:

<https://www.erfgoedbrabantacademie.nl/gij-dag-2024>

Kempisch congres “De Kempen in kaart”

Spreeken historische kaarten ook tot je verbeelding? Kan jij ook eindeloos naar oude kaarten zitten turen? Ben je geïnteresseerd in wat deze kaarten ons leren over het verleden en hoe cartografische technieken het historische onderzoek ondersteunen?

Brabantia Ducatus - kaart (1632) van het Hertogdom Brabant met vermelding van het Kempenland, door Mercator, uitgave van Johannes Cloppenburg.

Dan mag je het 57e jaarcongres van het Kempens Geheugen: 'De Kempen in kaart' niet missen. Zes gepassioneerde kaartenliefhebbers uit Vlaanderen en Nederland komen er vertellen over hun onderzoek over en met kaarten. Daarnaast is er tijd en ruimte om andere Kempen- en kaartliefhebbers te ontmoeten bij een hapje en een drankje.

De bijeenkomst vindt plaats op zaterdag 23 november 2024 van 09:30 tot 17:00 uur in het Auditorium van het Klein Seminarie te Hoogstraten (B). Voor meer informatie: <https://www.uitinhoogstraten.be/activiteiten/detail/846/57e-algemeen-kempisch-congres-de-kempen-in-kaart>

Nieuws vanuit de Kempencollectie

Verschillende musea en heemkundekringen uit de Kempen waaronder ook onze HWR hebben zich verenigd in de Kempencollectie. Via de gezamenlijke website <https://kempencollectie.nl/> kun je digitaal grasduinen tussen ruim 40.000 objecten.

Regelmatig zullen er in deze nieuwsbrief berichten van onze partners te vinden zijn.

Museum 't Oude Slot – Veldhoven

Bomscherf van zes kilo opgenomen in museumcollectie.

Met een forse schokgolf was het dit voorjaar te voelen, tot in Meerhoven en Veldhoven: de ontmanteling van een duizendpounder die in de Tweede Wereldoorlog werd gedropt boven het vliegveld in Eindhoven. Een scherp van deze bom is woensdag overgedragen aan Museum 't Oude Slot in Zeelst.

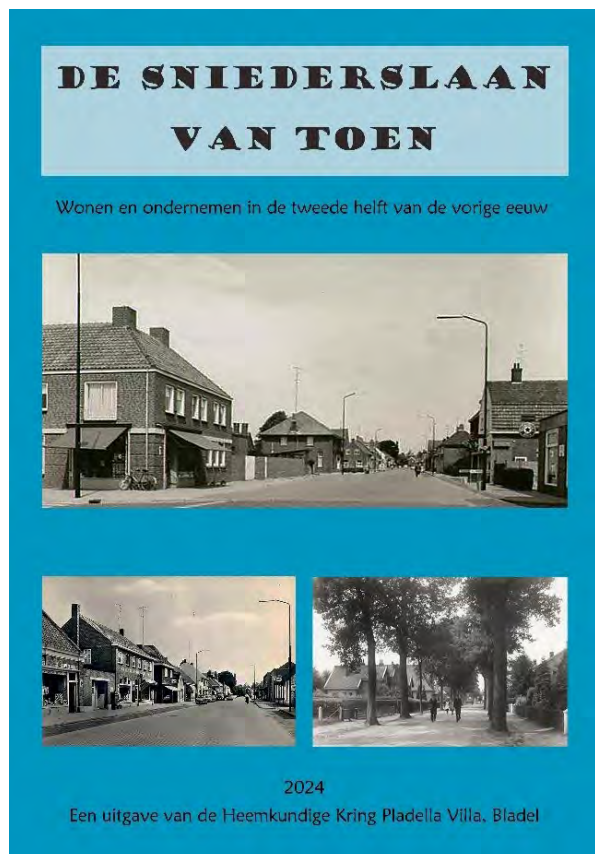

Overhandiging bomscherf, © René Manders.

Kolonel Jorrit de Gruijter van Vliegbasis Eindhoven overhandigde de loodzware scherp (zes kilo zwaar) aan directeur Hans Sonnemans van Museum 't Oude Slot. „We gaan er goed op passen”, verzekerde Sonnemans hem. De scherp krijgt een plekje in het Collectiehuis van het museum, een depot dat toegankelijk is voor alle bezoekers.

Heemkundekring Pladella Villa - Bladel

De Heemkunde kring Pladella Villa en de werkgroep Sniederslaan presenteren donderdag 12 december 2024 het boek 'Sniederslaan van Toen'.

'De Sniederslaan van Toen' is een uitgave van Heemkundige kring Pladella Villa uit Bladel en de werkgroep Sniederslaanproject. Deze werkgroep is in 2011 ontstaan uit een samenwerking van Seniorenvereniging Bladel en Heemkundige Kring Pladella Villa.

Vanaf 1950 kregen de straatpercelen van de Sniederslaan een officiële opeenvolgende nummering. Dat was voor de werkgroep een goed begin om per huisnummer wonen en ondernemen vast te leggen voor het vervolg van de twintigste eeuw. De werkgroep heeft archiefonderzoek gedaan en heel veel interviews afgenomen.

Het boek is bij voorinschrijving te koop. De uitgave wordt in een beperkte oplage gedrukt. De voorverkoopprijs voor het boek bedraagt tot 7 november 2024 € 23,50. Daarna kost het boek € 28,50. Voor meer informatie:

<https://pladellavilla.nl/sniederslaan-van-toen/>

Heemkundekring De Heerlijkheid – Oirschot

Lezing Brabantse Klokken -wereldwijd bekend

Donderdagavond 21 november a.s. organiseert Heemkundekring De Heerlijkheid in de Harmoniezaal van restaurant de Burgemeester in Oirschot een lezing over 'Brabantse Klokken - wereldwijd bekend'.

In deze lezing geeft Rosemarie Seuntiëns, de beiaardier van Oirschot, ons een inkijkje in de wereld van het carillon. In woord, beeld en geluid neemt ze ons mee naar de boeiende geschiedenis van de beiaard, en de klokken van de betoverende Sint-Petrusbasiliek.

Ook gaat ze in op nieuwe ontwikkelingen zoals het mobiele carillon, beiaardplus-concerten en internationale festivals. Van Eindhoven tot Barcelona, Gdansk, Praag en Washington DC.

De lezing start om 20:00u. Voor eigen leden is de lezing gratis/voor andere bezoekers geldt een vergoeding van € 5,-.

Nieuwsbrieven

Deze maand ontving het HWR secretariaat diverse nieuwsbrieven van collega verenigingen. Deze zijn hier te lezen:

De Koerier van Brabants Heem – september 2024 nr 102: <https://t.ly/03CfV>

Genealogisch tijdschrift “De Twee Kwartieren”
Nederlandse Genealogische Vereniging - afdeling
Kempen- en Peelland – september 2024:
https://t.ly/D3f_L

Nieuwsbrief Regionaal Archief Tilburg –
september 2024: <https://is.gd/GY04AB>

Nieuwsbrief Brabanders en hun Taal – september
2024: <https://t.ly/9b1YV>

Nieuwsbrief Brabants Erfgoed – september 2024:
<https://t.ly/pA2Hk>

Nieuwsbrief Heemkundekring Amalia van Solms
Baarle-Nassau/Hertog – september 2024:
<https://t.ly/jY8og>

Nieuwsbrief Regionaal Historisch Centrum
Eindhoven – september 2024:
<https://is.gd/TuWFrE>

Nieuwsbrief CBG | Centrum voor
familiegeschiedenis – september 2024:
<https://is.gd/QGpawy>

Mededelingenblad Heemkundekring
Weerderheem Valkenswaard – september 2024:
<https://bit.ly/3zK0IMF>

Nieuwsbrief Brabants Heem – september 2024:
<https://bit.ly/3BjID8M>

Nieuwsbrief Heemkunde de Heerlijkheid Oirschot
– september 2024: <https://t.ly/lcYrA>

Nieuwsbrief Heemkundekring Pladella Villa –
september 2024: <https://t.ly/LodsD>

Nieuwsbrief Heemkundekring Tilborch –
september 2024: <https://t.ly/EwiTk>

Nieuwsbrief Erfgoed Diessen – augustus 2024:
<https://t.ly/xLvVg>

Nieuwsbrief Erfgoedvereniging Dye van Best –
augustus 2024: <https://t.ly/jrnql>

Nieuwsbrief Erfgoedhuis Veldhoven – augustus
2024: <https://t.ly/oqzby>

Nieuwsbrief Erfgoed Brabant – augustus 2024:
<https://t.ly/iGGB0>

Nieuwsbrief BHIC – augustus 2024:
<https://t.ly/WvwKo>

Heemkunde Werkgroep Reusel heeft ook een
facebook pagina. Je kunt ons vinden op:
<https://www.facebook.com/heemkundereusel>

Wil jij onze Nieuwsbrief ook regelmatig
ontvangen stuur dan een email naar
secretaris@heemkundereusel.nl

Ook voor afmeldingen mailen naar
secretaris@heemkundereusel.nl

Deze HWR nieuwsbrief en oudere afleveringen
zijn terug te lezen in een archief op onze website:
heemkundereusel.nl/nieuwsbrief.html

Kat in 't bakkie

De uitdrukking dat iets een 'kat in 't bakkie' is, houdt in dat het om een gemakkelijk klusje gaat. Waar komt deze uitdrukking vandaan? En waar hebben we de betekenis aan te danken?

Betekenis van een kat in 't bakkie

De uitdrukking *kat in 't bakkie* betekent dat een zaak rond is. Iets is beklonken. Denk bijvoorbeeld aan een voetbalwedstrijd waarbij een team, met nog 5 minuten op de klok, met 5-0 voorstaat. Het restant van de wedstrijd is dan een kat in 't bakkie ofwel: een gemakkelijk klusje. Een soortgelijke zegswijze is: 'Dat is een abc'tje' of 'Dat is een abc-karwei'.

De uitdrukking is minstens 85 jaar oud. In 1935 gebruikte de schrijver Willem van Iependaal deze zegswijze in zijn roman *Polletje Piekhaar*.

De uitdrukking kat in 't bakkie zou, aldus taalkundige Marc de Koster, door inbrekers gebruikt worden nadat ze ergens succesvol hebben ingebroken. Andersom gebruikt ook de politie deze uitdrukking als ze bijvoorbeeld een misdaad hebben opgelost. Een kat in 't bakkie hebben is dus een stuk positiever dan andere uitdrukkingen waarin de kat figureert, zoals een kater hebben of het spreekwoord 'een kat in het nauw maakt rare spongen'.

Waar komt de uitdrukking vandaan?

Op de vraag waar de uitdrukking kat in 't bakkie vandaan komt, is er taalkundig gezien geen eenduidig antwoord. Een mogelijke verklaring is dat het woord kat in het gezegde is afgeleid van het Maleise woord *gadji*, wat 'vet' betekent. Deze term was in het verleden een synoniem voor loon of salaris, wat goed zichtbaar is aan een synoniem voor loon, het woord gage. Dit woord is dan ook etymologisch verwant aan *gadji*.

Een kat in het bakkie betekent dan dus dat het geld binnen is en het financieel geregeld in orde is. In het verleden noemden mensen de betaaldag van hun salaris, *pay day*, om die reden ook wel katjesdag. En in de vroegere straattaal was het woord kattenbak een synoniem voor kassa of geldlade.

Bron: *Historiek*